

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21Csp/146/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207710
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8319207710.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v spore žalobkyne I. I., F.. XX.XX.XXXX, J. XX, XXX XX U., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému 1.) EOS KSI Slovensko, s.r.o. Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného JUDr. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava; 2.) Alpha medical, s.r.o., Záborského 2, Martin, IČO: 31 647 758, zastúpeného Mgr. Rastislav Domček, advokát, so sídlom Černyševského 26, Bratislava, IČO: 308 482 45, v konaní o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX. X. XXXX k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. X. XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného v 1. rade na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

Žalobkyni súd priznáva nárok náhradu trov konania voči žalovaným v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaní v 1. a v 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok vo výške 99,50 eur a to v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa podala na tunajšom súde dňa 14. 10. 2011 žalobu o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy ktorou žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy z XX. XX. XXXX, k Zmluve o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere a revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX. XX. XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

2. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným chcela uzatvoriť Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostnom úvere a revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z XX. XX. XXXX. Právny predchodca žalovaného jej predložil listiny s tým, že ak chce, aby jej bol úver poskytnutý, je potrebné ich podpísať. Predložené listiny podpísala v presvedčení, že uzatvorila Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Až od svojho zamestnávateľa, zo žiadosti o výplatu zrážok zo mzdy z 19. 09. 2019 sa dozvedela, že podpísala aj Dohodu. Dohoda umožňuje žalovanému aby od nej vymohol plnenia, na ktoré nemá nárok, bez súdnej kontroly. V súvislosti s dohodou, jej nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie Dohody je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu, tak po obsahovej, ako aj formálnej stránke. Aj keď bola Dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, nebola o jej dôsledkoch poučená a nemala možnosť ju odmietnuť, ak chcela úver získať. Žalovaný požiadal jej zamestnávateľa o vykonanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, jeho zamestnávateľ, je povinný vykonávať zrážky z jeho mzdy a nemá možnosť ich

priamo zastaviť, ani obmedziť. Jej zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy, bez ohľadu na existenciu sporu. Žalovaný ako veriteľ, výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Chýba akákoľvek súdna kontrola spotrebiteľskej zmluvy, z toho hľadiska, či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by podliehali ex offio súdnej kontrole. Navyše poukázal na to, že vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ZoSÚ). V predmetnej úverovej zmluve absentujú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z), a aa) ZoSÚ.

3. Súd sa oboznámil so zmluvou o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver, dohodou o zrážkach zo mzdy, žiadosťou o výplatu zrážok zo mzdy a zistil tento skutkový stav veci.

4. Žalobkyňa a žalovaný dňa XX. XX. XXXX uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorého žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 1600 eur s mesačnou splátkou 44,56 eur v počte 60, pri RPMN 24,30 %, ročnej úrokovej sadzbe 21,78 % a priemernej RPMN 16,33 %. Žalobkyni bol zároveň poskytnutý revolvingový úver s výškou úverového rámca 500 eur, s výškou mesačnej splátky 4 % z dlžnej sumy, pri ročnej úrokovej sadzbe 26,28 %/, RPMN 38,81 %, odplata 30,19 %, priemerná hodnota RPMN 25,67 %, celková čiastka splatná spotrebiteľom 590,73 eur s termínom splatnosti splátok 20.deň v mesiaci.

5. Žalobkyňa a žalovaný zároveň dňa XX. XX. XXXX uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy s tým, že strany sa dohodli, že ak sa klient oneskorí so splácaním úveru z vyššie uvedenej zmluvy, je žalovaný oprávnený požadovať, aby platca mzdy vykonával mesačnú zrážku zo mzdy žalobkyne. V dohode je tiež uvedené, že žalobkyňa oprávňuje žalovaného k prijatiu zrážok s tým, že zamestnávateľ je povinný tieto zrážky vykonávať a žalovaný prijímať nie len do úplného vrátenia celého poskytnutého úveru súčasne s úrokmi, ale i so sankciami, a do vrátenia náhrad škôd, poplatkov za poskytnuté služby a ostatných záväzkov z uvedenej zmluvy.

6. Žalovaný vo svojom písomnom podaní, doručenom súdu dňa 11. 12. 2019 navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo svojom vyjadrení poukazoval na znenie § 551 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov „Nepripustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť“

Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov upravuje § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, v zmysle ktorého ide o dobrovoľné vykonávanie zrážok na základe písomnej dohody medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy. Ide o zabezpečovací inštitút, ktorým sa súčasne pohľadávka veriteľa aj uspokojuje. Dlžník dáva súhlas k tomu, aby sa pohľadávka postupne uspokojovala zrážkami zo mzdy. Dohoda musí mať písomnú formu, ktorej podstatným znakom je súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Dohoda je účinná až potom, čo sa pohľadávka veriteľa stala zročnou a veriteľ ju predloží platiteľovi mzdy dlžníka. Z § 551 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník vyplýva, že veriteľ nadobúda proti platiteľovi mzdy právo na výplatu zrážok okamihom predloženia dohody platiteľovi mzdy. Následne je platiteľ mzdy dlžníka povinný zrážať a vyplácať veriteľovi zrážky z dlžníkovej mzdy, a to pravidelne až do uspokojenia veriteľovej pohľadávky.

Žalovaný 1/ zastával názor, že v zmysle vyššie citovanej úpravy je obligatórnou náležitosťou dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov samostatnosť na osobitnej listine, pričom v predmetnej veci je potrebné právne uzavrieť, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 29.05.2015 spĺňa kvalifikačné kritéria dané zákonom pre jej platnosť.

Právny predchodca žalovaného 1/, spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., v čase uzatvorenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - hotovostný úver a revolvingový úver zo dňa 29.05.2015 splnil všetky zákonné náležitosti v zmysle zákonných ustanovení.

Uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 29. 05. 2015 má všetky zákonné náležitosti potrebné pre svoju platnosť.

Žalovaný 1/ poukazuje na skutočnosť, že žalobca prijatím znenia Dohody, výslovne súhlasil, aby v prípade, ak nesplní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch mesačných splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti úveru podľa Zmluvy, veriteľ je oprávnený požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy až do úplného splatenia všetkých pohľadávok veriteľa voči dlžníkovi. Výška zrážok zo mzdy má zodpovedať dvojnásobku výšky mesačnej splátky úveru podľa Zmluvy, pričom zrážky zo mzdy nemôžu byť vyššie ako zrážky pri výkone rozhodnutia stanovené osobitným predpisom.

Názor žalobcu, že ustanovenia o dohode o zrážkach zo mzdy neboli individuálne dojednané a nemal možnosť ich odmietnuť sú podľa žalovaného 1/ nepreukázané a účelové. Žalobca nepreukázal, že by nútený Zmluvu podpísať - mohol Zmluvu ako celok odmietnuť, alebo sa podrobiť jej predformulovanému obsahu.

Obsah Zmluvy bol právnym predchodcom žalovaného 1/ síce vopred pripravený, čo však nie je v zmluvných vzťahoch ničím výnimočný jav, pretože návrh zmluvy, resp. zmluvu v písomnej podobe, vždy musí niektorá zo zmluvných strán pripraviť, aj keď žalobca na obsahu Dohody alebo Zmluvy nijakým spôsobom neparticipoval. Prijatím opačného výkladu by potom museli byť označené za neplatné všetky zmluvy, ktoré vo veľkom uzatvárajú štátne aj neštátne energetické podniky, banky, mobilný operátori a podobne.

Žalovaný 1/ má za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, štandardným spôsobom vysvetlila podstatu dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Žalovaný 1/ zastáva názor, že žalobca doposiaľ nepreukázal, že bol do predmetného právneho vzťahu nútený vstúpiť.

Žalobca prostredníctvom vlastnoručného podpisu potvrdil, že obsahu Zmluvy, vrátane úverových podmienok, porozumel a prejavil vôľu byť nimi viazaný. Predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy sa nachádzala na samostatnej listine a neobsahuje žiadne zložité, resp. zavádzajúce právne formulácie, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy aj z gramatického hľadiska nepredstavuje neznámy pojem pre bežný subjekt práva. Žalobca mal možnosť si úverovú zmluvu a dohodu o zrážkach, vrátane úverových podmienok, prečítať a následne vyjadriť svoj súhlas, resp. nesúhlas tieto za daných okolností a podmienok nepodpísať.

Keďže žalobca neuhradil v stanovených termínoch dohodnuté splátky a porušil tým svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere, uplatnil si žalovaný 1/ iba svoj nárok, ktorý mu vznikol na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok a Dohody, a to v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, pri ktorej spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. deklaruje, že údaje, výška a špecifikácia jednotlivých pohľadávok sú generované systémom a predstavujú aktuálny záväzok príslušného dlžníka ku dňu postúpenia pohľadávky, resp. k rozhodujúcemu dátumu v Zmysle zmluvy o postúpení pohľadávok. Konanie žalobcu spočívajúce v uzatváraní zmluvných záväzkov, ich neplnení, následnej nečinnosti počas veriteľovej snahy o mimosúdne urovnanie vecí, považuje žalovaný 1/ za neakceptovateľné. Je neprípustné, aby v čase, kedy zmluvné záväzky žalobcu postúpili do stavu vymáhania, resp. uhrádzania, žalobca začal namietat samotné uzatvorenie a nepochopenie obsahu potvrdených zmlúv a pripísať to na ťarchu žalovaného 1/. Žalobcovi predsa boli poskytnuté finančné prostriedky v zmysle dohodnutej Zmluvy, a teda je logické a žiaduce, aby svoj dlh aj uhradil. Účelom ochrany spotrebiteľa je zabezpečiť rovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, avšak účelom ochrany nemôže byť zbavenie spotrebiteľa zodpovednosti za záväzkové vzťahy, do ktorých vstupuje.

Zároveň je podľa žalovaného 1/ nesporné, že predmetná Zmluva spĺňa všetky podmienky kladené spotrebiteľskými normami;

- uvádza konečnú splatnosť úveru: 60 mesiacov po poskytnutí úveru, a to do 15. dňa v poslednom mesiaci, pričom prvá splátka je splatná po mesiaci od dátumu poskytnutia úveru. Pokiaľ kalendárny mesiac nasledujúci po poskytnutí úveru neobsahuje poradové číslo dňa poskytnutia úveru, je splatnosť prvej splátky posledný deň v tomto kalendárnom mesiaci.

Dátum splatnosti druhej a nasledujúcich splátok je vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, počínajúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom je splatná prvá splátka. Informácie o splátkach je možné nájsť po registrácii aj na www.SpravcaFinancii.sk,

- uvádza celkovú čiastku splatnú spotrebiteľom: 2.673,60 €, - uvádza RPMN 24,30%, pričom RPMN bolo vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia tejto zmluvy, t. j. má sa za to, že úver

bol v prípade výplaty v hotovosti poskytnutý v deň podpisu zmluvy a v prípade výplaty na bankový účet klienta tretí deň po dni jej podpisu.

7. Na základe uvedeného žalovaný 1/ považuje tvrdenia žalobcu za nepreukázané a je toho názoru, že ide o fabuláciu a očividnú nepravdu s účelom navodiť dojem, že žalovaný 1/ porušil normy zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov platného v čase uzatvorenia Zmluvy.

Žalovaný 1/ je toho názoru, že ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany v záväzkových vzťahoch v tomto prípade dlžníka vystupujúceho v procesnom postavení žalobcu, nemôže byť absolútna, lebo inak zbavuje jednotlivca ako nositeľa práv a povinností zodpovednosti za svoje konanie čo môže v širšom kontexte ohroziť právnu istotu už uzatvorených záväzkových vzťahov a poškodiť oprávnené očakávania jednotlivých subjektov práva.

Proti absolútnej ochrane slabšej strany svedčí aj zámer zákonodarcu, ktorý akceptuje existenciu neprijateľných podmienok a priznáva ich ochranu ak boli individuálne zmluvnými stranami dojednané alebo ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny (§53 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb.). Aj keď spotrebiteľovi je priznaná vyššia právna ochrana pre jeho fakticky slabšie postavenie, nemôže tým dochádzať k úplnému potlačeniu zásad a princípov, na ktorých je založený právny poriadok a záväzkové vzťahy vo všeobecnosti in concreto princíp ochrany nadobudnutých práv a právnej istoty.

8. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobkyňa je zamestnaná v ich spoločnosti na základe pracovnej zmluvy a pracovný pomer naďalej netrvá. Žalovaný v 2. Rade v tomto konaní vystupuje len ako platiteľ mzdy a procesná strana v časti týkajúcej sa nariadenia neodkladného opatrenia o zdržanie sa výkonu zrážok zo mzdy zamestnanca, ktoré žalovaný v 2. Rade ako zamestnávateľ žalobkyne vykonáva, resp. do okamihu doručenia uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia. Teda má za to, že nie je procesne legitimovaný stranou v konaní týkajúcom sa posúdenia samotnej platnosti a použiteľnosti Dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou a spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s., dňa XX. XX. XXXX, na zabezpečenie pohľadávky žalobkyne zo zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa XX. XX. XXXX, nakoľko nie je účastníkom týchto hmotnoprávných záväzkových vzťahov. Žalovaný v 2. Rade ako platiteľ mzdy vykonával zrážky zo mzdy žalobkyne na základe predloženej písomnej výzvy žalovaného v 1. rade zo dňa 19. 09. 2019. Ako zamestnávateľ žalobkyne postupoval podľa zákona a po predložení predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy zo strany veriteľa začal zrážky zo mzdy žalobkyne ako svojej zamestnankyne vykonávať. Okamihom doručenia Uznesenia Okresného súdu Humenné, číslo konania 21Csp/146/2019-26 zo dňa 11. 11. 2019, dňom 13. 11. 2019, sa žalovaný zdržal vykonania zrážok zo mzdy žalobkyne v prospech žalovaného v 1: rade a tieto nebude, až do príslušného rozhodnutia vo veci samej v tomto konaní ďalej vykonávať.

9. Podľa ustanovenia § 52 ods. X Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Podľa ustanovenia § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Podľa ustanovenia § 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

16. Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa ustanovenia § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

18. Podľa ustanovenia § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

19. Podľa ustanovenia § 551 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

20. Podľa ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

21. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je tzv. štandardná alebo formulárová zmluva a ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

22. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

23. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv,

ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

24. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (§ 551 Občianskeho zákonníka) predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov slúži jednak na zabezpečenie pohľadávky, ako aj na jej postupné uspokojenie. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať ex lege písomnú formu, inak je neplatná. Obsahom dohody o zrážkach zo mzdy je súhlas dlžníka, aby platiteľ z jeho mzdy vykonával zrážky vo vopred určenej výške a vyplácal ich veriteľovi, ktorému vzniká právo, aby po splatnosti pohľadávky boli vykonávané zrážky zo mzdy dlžníka a boli zamestnávateľom vyplácané.

25. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy podľa §551 a nasl. Občianskeho zákonníka vyplýva, že jej uzatvorením je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľom, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie.

26. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho viedla k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

27. Je potrebné tiež zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

28. V danom prípade súd poukazuje aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa ustanovenia §551 Občianskeho zákonníka, je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením §53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

29. Výkon zrážok zo mzdy je pritom procesom, ktorý nepodlieha žiadnej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa.

30. Súd skúmal aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere s dôrazom na to, že údaje určujúce základné parametre poskytnutého spotrebiteľského úveru požadované kogentnými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch, musia byť v zmluve definované jednoznačným a nespochybniteľným spôsobom tak, aby mal spotrebiteľ možnosť jednoducho zistiť, aká je výška úveru, prípadne aj dojednaného revolvingu, výška úrokovej sadzby, odmeny, ročnej percentuálnej miery nákladov atď.

31. Súd dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú má zabezpečovať dohoda o zrážkach zo mzdy, neobsahuje všetky povinné náležitosti ustanovené zákonom č. 129/2010 Z.z.. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase uzavretia zmluvy medzi stranami sporu bol podľa § 9 ods. 2 písm. f) údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splatiť úver 60 mesiacov po poskytnutí úveru a to dňa 15. dňa v poslednom mesiaci, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke, pretože je neurčité. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Pri revolvingovom úvere tento údaj absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.

zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013, sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012, sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012.

32. V zmluve absentuje aj ďalšia podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

33. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

34. „Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údajoch o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcu jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“ rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017.

35. Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

36. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

37. Dohoda o zrážkach zo mzdy teda zabezpečuje výšku pohľadávky žalovaného, ktorej úhradou na strane žalovaného by došlo k bezdôvodnému obohateniu.

38. Ústavný súd ČR v nálezoch II. ÚS 3/06 zo 06.11.2007 a I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013 uviedol, že uplatňovanie princípu dôvery v úkony ďalších osôb v sociálnom styku je základným predpokladom pre fungovanie komplexnej spoločnosti. Dôveru je potrebné pokladať za elementárnu kategóriu sociálneho života. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného v tom, že text spotrebiteľskej zmluvy, osobitne vtedy, keď sa jedná o formulárovú zmluvu, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Zásade poctivosti vo vzťahu dodávateľa k spotrebiteľovi nemôže podľa odvolacieho súdu zodpovedať kontraktálny proces, obsah ktorého, v konkrétnom prípade

Dohoda o zrážkach zo mzdy, sa uzatvára spolu so zmluvou o úvere, bez objasnenia jej významu a dôsledkov. Systém ochrany spotrebiteľa zavedený smernicou Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza totiž z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah.

39. Dohoda o zrážkach zo mzdy sa neinformovaním jej dôsledkov dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznáva takémuto konaniu rozpor s imperatívom dobrých mravov. Nič nebráni hodnotiť takúto klauzulu ako neplatnú (§53ods.5 Občianskeho zákonníka) aj keď má základ v zákone. Dôležité je kde a ako je dohodnutá, a to v kontexte s ostatnými zmluvnými podmienkami, ktoré môžu byť prípadne nekalé a zmluva tak môže byť základom toho, že veriteľovi sa aj bez súdnej kontroly v procese zrážok zo mzdy umožní získať do sféry vlastných majetkových aktív plnenie, ktoré mu prípadne neprináleží.

40. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013).

41. Keďže uvedený inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, podľa názoru súdu spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďovať bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa, preto súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil ako neprijateľnú a tým neplatnú a podanej žalobe vyhovel.

42. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p.. Súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu a teda žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu. Preto mu patrí náhrada trov konania.

43. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p.

44. Žalobca podal dňa 14. 10. 2019 na tunajší súd žalobu o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a nariadenie neodkladného opatrenia, pričom v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 písm. u) Zák. č. 71/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu podania žaloby, bol v tomto konaní od poplatku oslobodený.

V súlade s ustanovením § 2 ods. 2 v spojení s ustanovením § 5, § 6 v spojení s položkou č. 1 písm. b) Sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v znení noviel, súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok vo výške 99,50 eur a to v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Súdny poplatok možno zaplatiť:

- v hotovosti alebo platobnou kartou použitím QR kódu uvedeného v pripojenom platobnom predpise (na e-kiosku alebo do pokladne súdu, ak súdny poplatok neprevyšuje 300 eur), alebo
- poštovým poukazom v pripojenom platobnom predpise, alebo
- prevodom z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky na účet vedený v pripojenom platobnom predpise.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.